

MATERIAŁY EDUKACYJNE DLA UCZNIÓW SZKÓŁ ŚREDNICH

TRIUMF SERCA

KONSPEKT LEKCJI RELIGII DLA UCZNIÓW SZKÓŁ ŚREDNICH

CELE LEKCJI:

- ❖ przypomnienie sylwetki św. o. Maksymiliana Kolbego;
- ❖ wzbudzenie refleksji nad sytuacją więźniów w niemieckich obozach zagłady;
- ❖ pogłębienie rozumienia męczeństwa jako daru z siebie;
- ❖ odkrywanie znaczenia świętych w rzeczywistości polskiej.

ZAMIERZONE OSIĄGNIĘCIA:

Uczeń:

- ✓ omawia życie św. o. Maksymiliana Kolbego;
- ✓ wskazuje przykłady niemieckich represji w obozach zagłady;
- ✓ na podstawie analizowanego filmu uzasadnia wartość życia zgodnie z radami ewangelicznymi;
- ✓ bierze udział w dyskusji, potwierdzając elementy prowadzące do męczeńskiej śmierci św. o. Maksymiliana Kolbego.

WARTOŚCI:

- kształtowanie postawy bezwarunkowej empatii wobec każdego człowieka;
- uwrażliwienie na miłosierdzie wobec bliźniego, motywowane doświadczeniem Bożej miłości.

PROPOZYCJA REALIZACJI:

Wprowadzenie

Metoda – burza mózgów. Nauczyciel zapisuje na tablicy hasło: *Triumf serca* i prosi uczniów o wypowiedzi (skojarzenia) z nim związane. Odpowiedzi zapisuje hasłowo na tablicy.

Może zadawać pytania pomocnicze: Czyje serce może triumfować? Na czym polega triumf serca? Jakie są rodzaje triumfu serca? Wobec kogo serce może triumfować?

Następnie – w miejsce napisu *Triumf serca* – umieszcza kartkę z hasłem: „męczeństwo”. Pyta uczniów, czy oba pojęcia można uznać za synonimy.

Podsumowanie: Męczeństwo to bezinteresowny dar z siebie, motywowany i wynikający z praktykowania wiary w Boga. Wówczas taka postawa przejawia się jako triumf serca, gdy wygrywają wartości większe niż egoizm, życie doczesne i troska o rzeczy materialne.

Rozwinięcie tematu

Metoda – sonda uliczna. Nauczyciel transmituje fragment filmu *Triumf serca*.

(1. Fragment filmu) <https://vimeo.com/1119420072/1c60814a1d?share=copy>

Następnie pyta uczniów o to, dlaczego o. Maksymilian dobrowolnie zgłosił się na śmierć w niemieckim obozie zagłady Auschwitz w zamian za nieznanego mu współwięźnia, którym był Franciszek Gajowniczek? Bez komentarza odnosi wypowiedzi uczniów do zapisanych wcześniej haseł na tablicy, wskazując je wskaźnikiem.

Podsumowanie: o. Maksymilian przez cały czas pobytu w obozie wykazywał się bezinteresowną pomocą wobec współwięźniów. Podczas omawianego apelu chciał zająć miejsce współwięźnia, dając mu nadzieję na ocalenie. Trafił do celi śmierci, w której towarzyszył osadzonemu.

(2. Fragment filmu) <https://vimeo.com/1119423732/7cf67fd9b7?share=copy>

Metoda – praca w grupach. Nauczyciel transmituje fragment filmu *Triumf serca* (kod QR 2). Następnie dzieli uczniów na mniejsze grupy. Każda z nich ma za zadanie przeanalizować wypowiedzi o. Maksymiliana oraz uzupełnić tabelkę. Liderzy prezentują efekty pracy.

W przypadku klas o mniejszej liczebności uczniów każdej grupie można przypisać po jednej wypowiedzi o. Maksymiliana.

Wypowiedzi o. Maksymiliana	Uczucia/przesłanie o. Maksymiliana	Jak oddziaływały na otoczenie?
„Jeśli mamy umrzeć razem, powinniśmy przynajmniej znać swoje imiona”.		
„Wiemy, że umieramy. Ale nie musimy umierać jak zwierzęta. Możemy umrzeć jak ludzie, jeśli skupimy wzrok na Bogu”.		
„Jaką nadzieję mogę im dać? Odebrałeś wszystko Hiobowi. A kiedy wołał, odpowiedziałeś kolejnym pytaniem: <i>Gdzie byłeś, synu człowieczy, gdy zakładałem świat na jego fundamentach?</i> ”.		
„Jeśli nie możecie spać, może podzielicie się swoją historią? Chętnie wysłucham waszej spowiedzi”.		
„ <i>Boże mój, Boże, czemuś mnie opuścił?</i> Jestem wdzięczny, że mam Zbawiciela, który przyszedł, aby być ze mną w cierpieniu”.		
„Dałbyś to Miszy? Dałbyś to swojemu synowi?” (Chodzi o możliwość popełnienia samobójstwa poprzez podcięcie żył za pomocą ostrego kamienia)		
<p>Śpiewana ROTA</p> <p><i>Nie rzucim ziemi, skąd nasz ród. Nie damy pogrześć mowy! Polski my naród, polski lud, Królewski szczep Piastowy. Nie damy, by nas zniemczył wróg... Tak nam dopomóż Bóg! Tak nam dopomóż Bóg!</i></p> <p><i>Do krwi ostatniej kropli z żył Bronić będziemy Ducha, Aż się rozpadnie w proch i w pył Krzyżacka zawierucha. Twierdzą nam będzie każdy próg... Tak nam dopomóż Bóg! Tak nam dopomóż Bóg!</i></p> <p><i>Nie będzie Niemiec pluł nam w twarz, Ni dzieci nam germanił. Orężny wstanie hufiec nasz, Duch będzie nam hetmanił. Pójdziem, gdy zabrzmi złoty róg. Tak nam dopomóż Bóg! Tak nam dopomóż Bóg!</i></p>		

Podsumowanie: Nauczyciel na bieżąco komentuje wypowiedzi uczniów, nawiązując do poprzedniego bloku pracy. Stawia także pytania egzystencjalne, które mają wywołać refleksję nad własną codziennością.

W celi śmierci narastały napięcia i dochodziło do sprzeczek. Każdy po swojemu szukał sposobu na przetrwanie. Większość miało momenty zwątpienia i utraty nadziei. Ojciec Maksymilian zachęcał do niezatrącania sensu życia w tych przerażających chwilach.

(3. Fragment filmu) <https://vimeo.com/1119426251/cedee2bc18?share=copy>

Zakończenie (notatka)

Nauczyciel wyświetla fragment filmu *Triumf serca* (kod QR 3). Wymownym symbolem był moment rozłupania kamienia, który miał służyć do zbiorowego samobójstwa, aby uzyskany proch posłużył do narysowania znaku krzyża na czołach współwięźniów.

Korelacja z innymi przedmiotami

- język polski – analiza i interpretacja wypowiedzi postaci z filmu
- filozofia – koncepcja wartości sensu życia
- historia – kontekst wydarzeń związanych z obozem koncentracyjnym
- etyka – obrona wartości życia ludzkiego

opr. ks. Kamil Falkowski, kkfalkowski@gmail.com.